

سید سند، فیلسوفی که ملاصدرا وامدار اوست

ملاصدرا تفکر ترکیب ماده و صورت را از صدرالدین دشتکی (سید سند) گرفته است، مرحوم حاجی سبزواری نیز در شرح این بحث اهتمام کرده است.

ملاصدرا تفکر ترکیب ماده و صورت را از صدرالدین دشتکی (سید سند) گرفته است، مرحوم حاجی سبزواری نیز در شرح این بحث اهتمام کرده است.

به گزارش خبرنگار آیین و اندیشه خبرگزاری فارس، صدرالدین دشتکی شیرازی (یا مقتول) به سید سند معروف است و از اعظم حکمای صاحب نظر در فلسفه است.

آثار او تا زمان میرداماد در بین دانشمندان مطرح بود و برخی از افکارش مورد پذیرش فلاسفه حتی بعد از ملاصدرا قرار گرفت. وی معقول را نزد سید فاضل فارسی و قوام الدین کربالی، شاگرد سید شریف، تحصیل کرد.

درباره ترکیب ماده و صورت که آیا اتحادی است یا انضمامی، ملاصدرا معتقد است که ترکیب اتحادی است، یعنی در خارج، ماده و صورت به عنوان دو امر مستقل وجود ندارند بلکه ترکیب اتحادی است، نه اینکه دو شیء مستقل باشند و به هم منضم شوند.

ملاصدرا این فکر را از سید سند، صدرالدین دشتکی گرفته است و مرحوم حاجی سبزواری در شرح بحث ماده و صورت به این امر توجه می‌کند.

جلال الدین دوانی و صدرالدین دشتکی معتقدند: تفاوتی در نفس شیء مورد ادراک نیست، بلکه مدرک اگر با احساس درک شود، آن چیزی شخصی و جزئی خواهد شد و اگر با عقل ادراک شود، کلی خواهد شد.

آنچه در ذهن آدمی آید نفس ماهیات است نه اشباه و صور آنها. لیکن پس از آنکه حقایق اشیاء مرتسم در ذهن ما به کیف نفسانی مبدل شوند، ماهیات از حقایق خارجی خود به کیف نفسانی منقلب می‌شوند.